

Sygn. akt I C 922/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2020r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Renata Lech

Protokolant: sekretarz sądowy Daria Bernacka

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2020r. w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.**

przeciwko **Miastu P.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego Miasta P. na rzecz powódki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. **kwotę 253.365,96 zł** (dwieście pięćdziesiąt trzy tysiące trzysta sześćdziesiąt pięć złotych 96/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie:
 - a) od kwoty 19.074,53 zł (dziewiętnaście tysięcy siedemdziesiąt cztery złote 53/100) od dnia 19 czerwca 2019r. do dnia zapłaty,
 - b) od kwoty 177.112,94 zł (sto siedemdziesiąt siedem tysięcy sto dwanaście złotych 94/100) od dnia 26 września 2020r. do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od pozwanego Miasta P. na rzecz powódki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 7.400,00 zł (siedem tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. nakazuje pobrać od powódki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 2.287,00 zł (dwa tysiące dwieście osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od oddalonej części powództwa;
5. nakazuje pobrać od pozwanego Miasta P. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 11.162,00 zł (jedenaście tysięcy sto sześćdziesiąt dwa złote) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa.

SSO Renata Lech

Sygn. akt I C 922/19

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 18 czerwca 2019r. powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W., reprezentowana w toku postępowania przez pełnomocnika radcę prawnego J. Bar, wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu

upominawczym, by pozwana Gmina M. P. zapłaciła powódce **kwotę 76.253,02 zł, na którą składa się kwota 19.074,53 zł tytułem należności głównej oraz kwota 57.178,49 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 76.253,02 zł od dnia następnego po dniu wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztami procesu**, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż powyższe roszczenie obejmuje wierzytelność powstałą w wyniku niewypłacenia G. N., prowadzącej (...) Przedszkole (...) w P., dotacji w pełnej należnej jej wysokości za lata 2010-2016. Powyższą wierzytelność powódka nabyła w drodze umowy powierniczego przelewu wierzytelności z dnia 13 czerwca 2018r. (k. 4-28).

Wobec braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym zarządzeniem z dnia 12 lipca 2019r. sprawę skierowano do rozpoznania w postępowaniu zwykłym (k. 251).

Pozwany Miasto P., reprezentowany w toku procesu przez pełnomocnika radcę prawnego B. D., nie uznał żądania pozwu i wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepianych. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia głównego, które w jego ocenie jako roszczenie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przedawnia się z upływem 3 lat oraz zarzut przedawnienia roszczenia tytułu skapitalizowanych odsetek, który to okres wynosi także trzy lata (k. 255-259).

W piśmie procesowym z dnia 22 września 2020r. pełnomocnik powoda rozszerzył powództwo i wniósł o zasądzenie od pozwanej kwoty 306.572,83 zł, w tym kwoty 253.365,96 zł tytułem różnicy pomiędzy dotacją należną i wypłaconą w latach 2010-2016, kwoty 53.206,87 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych w związku z opóźnieniem z wypłatą dotacji w należnej wysokości za lata 2010-2016, liczone od kwoty 253.367,96 zł oraz kwoty ustawowych odsetek za opóźnienie liczonych od kwot 76.253,02 zł - od dnia następnego po dniu wniesienia pozwu do dnia zapłaty od od kwoty 117.112,94 zł – od dnia następnego po dniu rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty (k. 836-838).

Pozwany nie uznał żądania pozwu i wniósł o oddalenie powództwa także w wersji rozszerzonej pismem procesowym z dnia 22 września 2020r.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

G. N. prowadzi (...) Przedszkole (...) w P. na podstawie wpisu do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonych przez Prezydenta Miasta P.. Placówka rozpoczęła działalność od 17 września 2009r.

(dowód: zaświadczenie o wpisie do ewidencji szkół i placówek niepublicznych z 8 lipca 2010r., k. 33)

Prowadząca przedszkole otrzymywała od pozwanego Miasta P. dotacje przedmiotowe związku z prowadzeniem niepublicznego przedszkola. G. N. składała w każdym roku do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji stosowne wnioski celem uzyskania dotacji w latach 2010-2016.

(okoliczność bezsporna)

Prowadząca placówkę oświatową G. N. deklarowała także co miesiąc w latach 2010-2016r. liczbę dzieci uczęszczających do przedszkola niepublicznego, w tym – od stycznia 2013r. liczbę dzieci niepełnosprawnych. Podawane dane nie były kwestionowane przez pozwanego.

(dowód: rozliczenie roczne środków otrzymywanych z dotacji z budżetu miasta w latach 2010-2013, k.36-40, informacja miesięczna o aktualnej liczbie uczniów w latach 2014-2015, k. 41-64, rozliczenie roczne środków otrzymanych z budżetu miasta z 2016r., k. 65)

Pozwany Miasto P. co miesiąc wypłacał środki tytułem dotacji. W okresie od stycznia 2013r. do lutego 2015r. włącznie dotacja na dzieci pełnosprawne i niepełnosprawne była przekazywana przez pozwanego jednym przelewem bankowym. Od marca 2015r. pozwany realizował osobne płatności tytułem dotacji na dzieci pełnosprawne (oznaczone

w tytule przelewu numerem klasyfikacji budżetowej – (...)) i tytułem dotacji na dzieci niepełnosprawne (oznaczone w tytule przelewu numerem klasyfikacji budżetowej – (...)).

(dowód: zestawienie operacji za okres od 1 stycznia 2010r. do 1 czerwca 2010r., k. 66-70, zestawienie operacji za okres od 2 czerwca 2010r. do 29 października 2010r., k. 71-76, potwierdzenie wykonania przelewu od listopada 2010r. do grudnia 2012r. k. 77-102, potwierdzenie wykonania przelewu od marca 2015r. do grudnia 2016r. k. 103-123)

Stawki dotacji na jedno dziecko ustalane były przez pozwanego Miasto P. w różny sposób w różnych okresach. W latach 2010-2011 wysokość dotacji była stała w ciągu całego roku budżetowego. W latach 2012-2013 wysokość dotacji była z założenia stała, jednak w związku ze zmianami wysokości planowanych wydatków na przedszkola publiczne w ciągu roku lub zmianą liczby dzieci - modyfikowano wysokość dotacji. W okresie 2014-2016 wysokość dotacji była z założenia zmienna – modyfikowana w każdym miesiącu roku budżetowego.

(dowód: rozliczenie roczne środków otrzymanych z dotacji z budżetem miasta w latach 2010-2013, stawki dotacji należnych szkołom i placówkom niepublicznym w latach 2014-2016, k. 124-142)

Na mocy umowy powierniczego przelewu wierzytelności z dnia 13 czerwca 2018r. zawartej pomiędzy G. N. jako cedentem a Spółką (...) Spółką Akcyjną z siedzibą we W. jako cesjonariuszem, G. N. prowadząca niepubliczne przedszkole (...) w P. przeniosła na rzecz Spółki (...) wierzytelność odszkodowawczą wobec Gminy P., stanowiącą równowartość różnicy między wypłaconymi dotychczas dotacjami, a dotacjami należnymi obliczonymi zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, wraz ze wszystkimi związanymi z nią prawami w całości, za rok 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017. Zgodnie z zapisem § 1 umowy cesjonariusz nabył powierzoną mu wierzytelność w celu jej dochodzenia i zaspokojenia oraz zobowiązał się do prowadzenia działań zmierzających do odzyskania wierzytelności w imieniu własnym, lecz na rachunek cedenta.

(dowód: kopia umowy powierniczego przelewu wierzytelności z dnia 13 czerwca 2018r., k. 228-231)

Analiza dokumentacji związanej z wyliczeniem dotacji wskazuje, iż strony przyjęły różne podstawy naliczania dotacji. Główna rozbieżność dotyczy przyjęcia określonych kwot do wydatków bieżących.

Pozwany w okresie od stycznia 2010r. do sierpnia 2013r. w podstawie wydatków bieżących nie przyjął zaplanowanych w budżecie wydatków na stołówki przedszkolne.

W 2010r. i 2011r. pozwany skorygował podstawę naliczenia dotacji o dochody z tytułu odpłatności rodziców za pobyt i wyżywianie dzieci i inne dochody.

Podstawa naliczenia dotacji w 2011r. została dodatkowo zmniejszona o odliczenie dochodów z tytułu kwot subwencji oświatowej na dzieci niepełnosprawne.

Przedmiotowe odliczenie dochodów i subwencji zostało zakwestionowane przez Regionalną Izbę Obrachunkową.

W okresie od stycznia 2010r. do grudnia 2015r. w wydatkach bieżących nie zostały przyjęte kwoty związane z zespołami obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół ((...)) w części dotyczącej przedszkoli - dział (...) budżetu, co również zostało przedstawione jako nieprawidłowość w „Protokole kompleksowej kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych za lata 2014- (...)” sporządzonym przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Ł.

Pozwany w 2016r. dokonał szczegółowej kalkulacji wyodrębnienia z rozdziału 80114 wydatków uzasadnionych na (...) związanych z obsługą przedszkoli. W związku z tym, że w funkcjonowaniu Miejskiego Zespołu (...), jak również w strukturze wydatków zespołów obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół ((...)) i ilości obsługiwanych przedszkoli nie było zmian w 2016r. w stosunku do lat 2010-2015, średni procentowy udział wydatków uzasadnionych (...) w wydatkach ogółem w wysokości 55,78% został przyjęty do korekty podstawy w latach 2010-2015.

W oparciu o uchwalony budżet zostały sporządzone plany finansowe dochodów i wydatków w pełnej klasyfikacji budżetowej dla poszczególnych jednostek budżetowych – w rozbiciu na wydziały i referaty. Urząd Miasta w oparciu o plan wydatków i dochodów przedszkoli samorządowych ustalał podstawę naliczenia dotacji dla przedszkoli niepublicznych i stawkę miesięczną na jednego ucznia. W przypadku zmiany planu wydatków lub dochodów aktualizacja stawki była dokonywana w miesiącu następnym po miesiącu przyjęcia zmian w budżecie danego roku. Do ustalenia stawki na jednego ucznia na dany rok przyjęto liczbę dzieci w przedszkolach (...) wg stanu wykazanego w sprawozdaniu (...) sporządzonym na dzień 30 września roku poprzedniego.

Po dokonaniu korekt podstawy dotacji, w związku ze stwierdzonymi powyżej nieprawidłowościami, wyliczona kwota zaniżonej dotacji dla przedszkola (...) za lata 2010-2016 wynosi:

- wariant I, przy przyjęciu za okres od stycznia 2010r. do sierpnia 2013r. w wydatkach planowanych wydatków na utrzymanie stołówek szkolnych i przedszkolnych - kwotę 253.365,96 zł,

- wariant II, przy uwzględnieniu za okres od stycznia 2010r. do sierpnia 2013r. w wydatkach planowanych wydatków na utrzymanie stołówek szkolnych i przedszkolnych oraz przy uwzględnieniu w dochodach planowanych odpłatności rodziców za pobyt i wyżywienie – kwotę 181.958,21 zł.

Odsetki ustawowe z tytułu wystąpienia różnicy w kwocie zaniżonej dotacji za lata 2010-2015, wg wariantu I – wynoszą 53.206,87 zł, zaś wg wariantu II – 38. 211,23 zł.

Wyliczenie dotacji w 2016r. było prawidłowe.

Wydatki bieżące przedszkola prywatnego prowadzonego przez G. N. w okresie 2010-2016 zostały pokryte wypłacaną przez pozwanego dotacją w 71,29 %. Dotacje nie powyższym okresie nie sfinansowały kosztów w kwocie 683.081,36 zł. Kwota ta jednak została pokryta przychodami ze sprzedaży usług, tj. odpłatnością rodziców, która wyniosła 840.286,17 zł.

(dowód: opinia biegłej z zakresu rachunkowości D. W., k. 448-506)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w znaczącej części. W toku niniejszego procesu powódka dochodziła należności z tytułu dotacji należnych prowadzącej niepubliczne przedszkole (...) za okres od 2010r. do 2016r., które to dotacje zostały wypłacone przez pozwanego Miasto P. w zaniżonej wysokości.

Podstawę prawną tak skonstruowanego roszczenia stanowi norma art. 90 ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004r. nr 256, poz. 2572 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym od 2010r. Powyższy przepis stanowi samodzielną podstawę roszczenia o zapłatę różnicy pomiędzy dotacją należną a faktycznie wypłaconą. Zgodnie z powyższym przepisem niepubliczne przedszkola, w tym specjalne, szkoły podstawowe i gimnazja, w tym z oddziałami integracyjnymi, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych oraz szkół podstawowych artystycznych, otrzymują dotacje z budżetu gminy. Dotacje dla niepublicznych przedszkoli przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego - pod warunkiem, że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola publicznego, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkola publicznego. Zgodnie z zapisem art. 90 ust. 3d powyższe dotacje są przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań szkoły lub placówki w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w

tym profilaktyki społecznej. Dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na pokrycie wydatków bieżących szkoły lub placówki.

Zasady wyliczania dotacji uległy zmianie od dnia 1 września 2013r. w związku z wejściem w życie art. 1 pkt 20 lit. c ustawy z dnia 13 czerwca 2013r. o zmianie ustawy o systemie oświaty i niektórych innych ustaw. Od 1 września 2013r. kwota podstawy obliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli została pomniejszona wskutek wprowadzenia możliwości odejmowania wydatków finansowanych opłatami rodziców za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz wyżywienie, stanowiących dochody budżetu gminy.

Sąd podziela w pełni pogląd zaprezentowany przez stronę powodową, iż w świetle powyższe regulacji ustawy o systemie oświaty podstawę ustalania dotacji należnych są wydatki zaplanowane na jednego ucznia w przedszkolu publicznym, a nie wydatki faktycznie poniesione. Przepis art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty odnosi bowiem wysokość dotacji dla przedszkoli niepublicznych do „ustalonych”, czyli planowanych w budżecie danej gminy wydatków bieżących, ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2013r., IV CSK 696/2012).

W ocenie Sądu objęte pozwem w niniejszej sprawie roszczenie ma charakter roszczenia cywilnoprawnego, co do którego zachodzi dopuszczalność drogi sądowej. Kwestia ta była przedmiotem analizy w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Kluczowym w tym zakresie orzeczeniem był wyrok Sądu Najwyższego dnia 3 stycznia 2007r., IV CSK 312/06. W uzasadnieniu powyższego orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał, iż „nie można przede wszystkim zgodzić się z twierdzeniem, że pomiędzy dotującymi a beneficjentami dotacji nie istnieje jakakolwiek więź prawna oparta na podległości tych ostatnich organom udzielającym dotacji. W ustawie o systemie oświaty ustawodawca nie przewidział potrzeby władczego orzekania o przyznaniu bądź nieprzyznaniu dotacji wspomnianym osobom. Szkoły i placówki niepubliczne nie podlegają w żaden sposób organom państwowym lub samorządowym; ich działalność nie jest koncesjonowana ani objęta systemem zezwoleń. Co więcej, nawet gdyby art. 90 u.s.o. nakładał na organy państwowe bądź samorządowe obowiązek orzekania w przedmiocie dotacji dla szkół lub placówek decyzją administracyjną, to i tak, w braku możliwości dochodzenia na drodze administracyjnej roszczenia o dotację przyznaną i niewypłaconą lub wypłaconą w wysokości niższej niż należna, droga sądowa musiałaby być otwarta. Zresztą w uzasadnieniu powoływanego wyżej wyroku TK z 10 lipca 2000 r., SK 12/99, słusznie zauważono, że nawet z przepisów prawa publicznego mogą wynikać takie stosunki prawne, których istota jest zbliżona do stosunków cywilnoprawnych. **W konsekwencji trzeba dojść do wniosku, że z art. 90 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty wynika norma, kreująca pomiędzy Skarbem Państwa lub jednostką samorządu terytorialnego, właściwymi do wypłaty dotacji, a osobami prowadzącymi szkoły lub placówki niepubliczne, uprawnionymi do żądania ich otrzymania, stosunek prawny odpowiadający cechom zobowiązania w rozumieniu art. 353 § 1 k.c. Ustawodawca określił bowiem wyraźnie, w jakiej minimalnej wysokości, od kogo oraz komu należy się świadczenie pieniężne, zaś jego otrzymania nie uzależnił od wydania jakiegokolwiek aktu administracyjnego, a jedynie od złożenia właściwemu organowi przez osobę prowadzącą szkołę oświadczenia wiedzy, obejmującego informację o planowanej liczbie uczniów w roku, za który dotacja jest należna. Skoro zaś w przepisach ustawy nie przewidziano szczególnego trybu dochodzenia tego rodzaju roszczeń na drodze postępowania administracyjnego, uprawniony może poszukiwać ochrony prawnej tylko przed sądem powszechnym w postępowaniu cywilnym. Uchylenie się od jej udzielenia, mimo oczywistego faktu naruszenia prawa, nosi znamiona odmowy wymiaru sprawiedliwości**”. Sytuacja prawna uległa zmianie dopiero z dniem 1 stycznia 2017r. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 lipca 2017r. II CSK 773/16 „dostrzegając, że w orzecznictwie sądów administracyjnych obecne były dwa nurty poglądów na temat charakteru działania polegającego na obliczeniu i wypłaceniu dotacji, a co za tym idzie - właściwości sądów administracyjnych w zakresie kontroli ich prawidłowości, Sąd Najwyższy zwrócił tam uwagę, iż **dopiero w art. 90 ust. 11 ustawy oświatowej, dodanym ustawą z dnia 24 czerwca 2016 r. (Dz. U. poz. 1010) i obowiązującym od dnia 1 stycznia 2017r., ustawodawca jednoznacznie rozstrzygnął, że przyznanie dotacji, o których mowa w art. 90 ust. 1a - 8 ustawy oświatowej, stanowi czynność z zakresu**

administracji publicznej w rozumieniu art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1369), a zatem podlegającą kontroli sądów administracyjnych. W związku z tym Sąd Najwyższy przyjął, że dla oceny powodztwa o zapłatę dotacji za okres poprzedzający ww. nowelizację, wytoczonego przed jej wejściem w życie, należy zastosować dotychczasowe zasady wykładni przepisów o drodze sądowej w sprawach tego rodzaju

#(art. 1 i 199¹ k.p.c.), nawet jeśli w stanie prawnym sprzed 1 stycznia 2017 r. można było znaleźć argumenty przemawiające za właściwością sądów administracyjnych w zakresie kontroli legalności czynności polegającej na obliczeniu wysokości i wypłaceniu dotacji oświatowej.

Roszczenie objęte żądaniem pozwu w niniejszej sprawie dotyczy dotacji z tytułu prowadzenia niepublicznego przedszkola za okres 2010r. -2016r. Wobec powyższego podzielając przedstawioną powyżej argumentację, należało przyjąć dopuszczalność drogi sądowej.

Powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. jest legitymowana do dochodzenia roszczeń z tytułu różnicy pomiędzy dotacją należną a faktycznie wypłaconą prowadzącej niepubliczne przedszkole (...). Powódka zawarła z G. N. 13 czerwca 2018r. umowę powierniczego przelewu wierzytelności, na mocy której prowadząca placówkę oświatową przeniosła na rzecz Spółki (...) wierzytelność odszkodowawczą wobec Gminy P., stanowiącą równowartość różnicy między wypłaconymi dotychczas dotacjami, a dotacjami należnymi obliczonymi zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, wraz ze wszystkimi związanymi z nią prawami w całości, za rok 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017. Zgodnie z zapisem § 1 umowy cesjonariusz nabył powierzoną mu wierzytelność w celu jej dochodzenia i zaspokojenia oraz zobowiązał się do prowadzenia działań zmierzających do odzyskania wierzytelności w imieniu własnym, lecz na rachunek cedenta. W ocenie Sądu na mocy powyżej umowy powódka uzyskała legitymację procesową do dochodzenia roszczeń objętych pozwem. Zawarta pomiędzy powódką a prowadzącą niepubliczną placówkę oświatową umowa to umowa cesji powierniczej w celu inkasa. Jak słusznie podnosi strona powodowa istotą tej umowy jest to, iż powódka jako cesjonariusz działa w imieniu własnym, ale na rachunek cedenta. Jest to umowa nienazwana, której regulacji nie zawiera kodeks cywilny, jednakże z uwagi na zasadę swobody umów, nie ma przeszkód do zawierania tego rodzaju kontraktów. Podkreślił to Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 lipca 2011r., IV CNP 103/10, wskazując w uzasadnieniu powyższego orzeczenia, iż „w doktrynie i judykaturze jest akceptowana konstrukcja tzw. przelewu powierniczego w celu ściągnięcia wierzytelności”. Istotą takiej umowy, jak podkreślił Sąd Najwyższy w innym ze swoich orzeczeń, tj. w wyroku z dnia 6 maja 2004r., II CK 252/03, „jest z reguły ściągnięcie wierzytelności od dłużnika przez jej nabywcę (cesjonariusza) i następnie przekazanie należności wierzycielowi (cedentowi). Konstrukcja takiej umowy powierniczego przelewu w celu wyegzekwowania wierzytelności polega zatem na tym, że wierzyciel przelewa wierzytelność na zleceniobiorcę (cesjonariusza) przede wszystkim po to, aby ten ostatni ściągnął należność od dłużnika i wydał pierwotnemu wierzycielowi (cedentowi) uzyskane świadczenie, ale z zachowaniem określonych umową reguł. Cesjonariusz jako powiernik powinien zatem stosować się do wskazówek zleceniodawcy (cedenta), bowiem ten pierwszy działa wprawdzie w imieniu własnym, ale z gospodarczego punktu widzenia na rachunek zleceniodawcy (cedenta)”.

W świetle zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego zasadnym jest uznanie, iż wypłacana prowadzącej przedszkole J. i A. dotacja w okresie 2010- (...) była wypłacona w zaniżonej wysokości. Jak wynika z opinii biegłej z zakresu rachunkowości analiza dokumentacji związanej z wyliczeniem dotacji wskazuje, iż strony przyjęły różne podstawy naliczania dotacji. Główna rozbieżność dotyczy przyjęcia określonych kwot do wydatków bieżących.

Pozwany w okresie od stycznia 2010r. do sierpnia 2013r. w podstawie wydatków bieżących nie przyjął zaplanowanych w budżecie wydatków na stołówki przedszkolne.

W 2010r. i 2011r. pozwany skorygował podstawę naliczenia dotacji o dochody z tytułu odpłatności rodziców za pobyt i wyżywianie dzieci i inne dochody.

Podstawa naliczenia dotacji w 2011r. została dodatkowo zmniejszona o odliczenie dochodów z tytułu kwot subwencji oświatowej na dzieci niepełnosprawne.

Przedmiotowe odliczenie dochodów i subwencji zostało zakwestionowane przez Regionalną Izbę Obrachunkową.

W okresie od stycznia 2010r. do grudnia 2015r. w wydatkach bieżących nie zostały przyjęte kwoty związane z zespołami obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół ((...)) w części dotyczącej przedszkoli - dział (...) budżetu, co również zostało przedstawione jako nieprawidłowość w „Protokole kompleksowej kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych za lata 2014- (...)” sporządzonym przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Ł.

W oparciu o uchwalony budżet zostały sporządzone plany finansowe dochodów i wydatków w pełnej klasyfikacji budżetowej dla poszczególnych jednostek budżetowych – w rozbiciu na wydziały i referaty. Urząd Miasta w oparciu o plan wydatków i dochodów przedszkoli samorządowych ustalał podstawę naliczenia dotacji dla przedszkoli niepublicznych i stawkę miesięczną na jednego ucznia. W przypadku zmiany planu wydatków lub dochodów aktualizacja stawki była dokonywana w miesiącu następnym po miesiącu przyjęcia zmian w budżecie danego roku. Do ustalenia stawki na jednego ucznia na dany rok przyjęto liczbę dzieci w przedszkolach (...) wg stanu wykazanego w sprawozdaniu (...) sporządzonym na dzień 30 września roku poprzedniego.

Po dokonaniu korekt podstawy dotacji, w związku ze stwierdzonymi powyżej nieprawidłowościami, wyliczona kwota zaniżonej dotacji dla przedszkola (...) za lata 2010-2016 wynosi przy przyjęciu za okres od stycznia 2010r. do sierpnia 2013r. w wydatkach planowanych wydatków na utrzymanie stołówek szkolnych i przedszkolnych - kwotę 253.365,96 zł. Odsetki ustawowe z tytułu wystąpienia różnicy w kwocie zaniżonej dotacji za lata 2010-2015 wynoszą 53.206,87 zł.

W tym zakresie, co do roszczenia głównego, tj. kwoty 253.365,96 zł Sąd uznał powództwo za zasadne. Zasadnie wskazywała bowiem powódka, iż do wydatków bieżących, stanowiących podstawę obliczenia dotacji, powinny być wliczone wszystkie wydatki zaplanowane przez pozwaną w uchwale budżetowej na przedszkola publiczne, niezależnie od tego, w jakim rozdziale uchwały budżetowej zostały przewidziane, w tym wydatki finansowane wpłatami rodziców do 1 września 2013r. Ponadto należy wskazać, iż pozwany bezzasadnie pomniejszył podstawę obliczenia dotacji w 2011r. o wpłaty rodziców za wyżywienie i pobyt dziecka w przedszkolu oraz o kwoty otrzymanej subwencji oświatowej na dzieci niepełnosprawne. Potwierdzeniem powyższego stanowiska jest przywołane przez powódkę orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 15 lipca 2016r., I ACa 526/16. W uzasadnieniu powyższego orzeczenia wskazano, iż „finansowanie przez gminę wydatków publicznych nie zmienia nigdy ogólnej kwoty wydatków ponoszonych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Zatem fakt, iż część wydatków związanych z funkcjonowaniem przedszkoli publicznych znajduje pokrycie w przychodach pochodzących, np. z opłat uiszczanych przez rodziców, nie może prowadzić do zmiany ogólnej, przewidzianej w budżecie kwoty wydatkowanej przez gminę na utrzymanie przedszkola publicznego”.

Sąd nie podzielił przy tym zarzutu pozwanego co do przedawnienia roszczenia głównego objętego pozwem. W ocenie pozwanego powyższe roszczenia jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przedawnia się z upływem 3 lat. W ocenie Sądu powyższe stanowisko nie jest uzasadnione. Jak słusznie podnosi powódka z art. 118 k.c. nie wynika, aby określony tam 3-letni termin przedawnienia uzależniony był od tego, czy podmiot występujący z roszczeniem prowadzi działalność gospodarczą. Termin przedawnienia ma zastosowanie do roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zastosowano zatem kryterium przedmiotowe a nie podmiotowe. Należy podkreślić przy tym, iż prowadzenie placówki oświatowej, a zatem także niepublicznego przedszkola, nie jest prowadzeniem działalności gospodarczej (art. 170 Prawa oświatowego, wcześniej w okresie, którego dotyczy żądanie pozwu – lata 2010-2016r. regulację taką zawierał art. 83a ust. 1 ustawy o systemie oświaty). Działalność prowadzona w formie szkoły, placówki lub zespołu szkół niepublicznych, nie jest działalnością gospodarczą nawet wtedy, gdy spełnia przesłanki uznania jej za taką działalność w świetle art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 18 kwietnia 2013r., I ACa 86/13). Dotacja wypłacana w związku z prowadzeniem niepublicznego przedszkola nie ma przy tym charakteru świadczenia okresowego w rozumieniu art. 118 k.c. Jest to bowiem świadczenie otrzymywane w okresie roku, a tylko wypłacane w comiesięcznych ratach.

Dokonanie cesji wierzytelności, jak zasadnie podnosi powódka, nie powoduje zmiany charakteru samego roszczenia. Scedowana wierzytelność, nawet jeśli została nabyta przez przedsiębiorcę, nie przeobraża się wyłącznie z tego powodu w wierzytelność związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż do roszczenia głównego objętego żądaniem pozwu ma zastosowanie ogólna reguła 10-letniego przedawnienia określona normą art. 118 k.c., w brzmieniu obowiązującym do dnia 8 lipca 2018r. Dlatego też Sąd zasądził kwotę 253.365,96 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie (na podstawie art. 481 k.c.) od kwoty 19.074,53 zł, tj. pierwotnie określonego w pozwie roszczenia głównego, od dnia 19 czerwca 2019r., tj. od dnia następnego po dniu wytoczenia powództwa oraz od kwoty 177.112,94 zł od września 2020r., tj. dnia następnego po rozprawie, na której powódka złożyła pismo zawierające rozszerzenia powództwa.

W pozostałym zakresie, tj. co do żądania zasądzenia skapitalizowanych odsetek ustawowych w łącznej kwocie 53.206,87 zł, powództwo zostało oddalone z uwagi na przedawnienie roszczenia. Zgodnie z art. 118 k.c. roszczenie to, jako roszczenie o świadczenie okresowe, przedawnia się z upływem lat trzech. Niewłaściwie naliczona wysokość dotacji obejmowała okres od 2010r. do 2015r. Powództwo zostało wytoczone 18 czerwca 2019r. Zatem po upływie trzyletniego okresu przedawnienia określonego normą art. 118 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekła na podstawie art. 100 k.p.c., stosując zasadę stosunkowego ich rozliczenia. Powódka przegrała proces w 17%, zaś pozwany w 83%, w takim zatem zakresie każda ze stron winna ponieść koszty procesu. Koszty procesu łącznie wyniosły 16.647,00 zł, w tym po stronie powodowej – 10.230 zł (opłata od pozwu – 3.813,00 zł, zaliczka na opinię biegłego – 1.000 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego – 5.417 zł), a po stronie pozwanej – 6.417 zł (zaliczka na opinię biegłego – 1.000 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego – 5.417 zł). Mając powyższe na uwadze, stosując zasadę stosunkowego rozliczenia kosztów procesu, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 7.400,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Nieuiszczone koszty sądowe wyniosły łącznie kwotę 13.447,51 zł, w tym kwota 11.516,00 zł tytułem opłaty sądowej od rozszerzonego powództwa oraz kwota 1.931,16 zł tytułem brakującej zaliczki na koszty opinii biegłej.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 2.287,00 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od oddalonej części powództwa.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 11.162,00 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa.

SSO Renata Lech

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować zwrot akt w kontrolce terminowości sporządzania uzasadnień ;
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.

Dnia 30 listopada 2020 r.

SSO Renata Lech